

Saksbehandlar: Ingeborg Lie Fredheim, Opplæringsavdelinga
Sak nr.: 16/3925-1

Budsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020 opplæringssektoren

Saka vert lagt fram utan tilråding.

Vedlegg:

1. Samledokument med samandrag av ferdigstilte utgreiingar
2. Samledokument med ferdigstilte utgreiingar

Andre dokument som ikkje ligg ved:

SAKSFRAMSTILLING

---

1 INNLEIING

I denne saka vert hovudutval for opplæring invitert til å gje ei prioritert rekkefølge på utgreidde innsparingstiltak i opplæringssektoren og til å gje tilråding i høve utgreiinga om Folkehelse.

Hovudutvalet kan i tillegg kome med eventuelle særskilte omprioriteringar på vedtekne innsparingskrav.

Saka vert lagt fram utan tilråding.

2 «BESTILLING» TIL HOVUDUTVALA FRÅ FINANSUTVALET – OG TVERRSEKTORIELLE UTGREIINGAR

2.1 Bestillinga til hovudutvala

Den innarbeidde arbeidsdelinga mellom finansutvalet og hovudutvala tilseier at hovudutvala - som sektorspesialistar - får høve til å prioritere på eigen sektor, medan finansutvalet tek ansvar for å prioritere mellom sektorane. Med grunnlag i ei slik arbeidsdeling vert alle hovudutvala no invitert til å kome med følgjande innspel i høve økonomiplan 2017-2020:

- Gje ei prioritert rekkefølge på dei utgreidde tiltaka på eigne sektorar. Der utgreiingane er bygd opp slik at dei viser ulike nivå/tersklar for gjennomføring av tiltak, skal kvart nivå handsamast som eiga «prioriteringseining» i den samla prioriteringa.
- Gje ei tilråding i høve utgreiing #51 Folkehelsearbeidet.
- Gje ei tilråding til korleis eit ev. uspesifisert innsparingskrav på sektorramma for 2017 skal løysast.
- Kome med ev. særskilte omprioriteringar på vedtekne innsparingskrav.

Eksterne søknadar om finansiell medverknad i 2017 vert å ta stilling til i hovudutvala og finansutvalet i september 2016.

I tillegg har finansutvalet bestilt følgjande oppdatering i høve opplæringsfartøyet «Skulebas»: «Opplæringsfartøyet «Skulebas» må gjennomføra ein ny klassing i 2019 som er kostnadskrevjande. I verdiskapingsplanen er det sett ei avklaring knytt til vidare drift av

«Skulebas», eller eit nytt opplæringsfartøy, til 2018. Ein må difor få ei avklaring på kr 200 000 i prosjektmidlar slik at ein kan få prosjektert og kostnadsrekna eit nytt fartøy. Utval for næring og kultur må få fortløpande oppdatering i prosessen.»

I tråd med framdriftsplan vert punkta som går på framlagde utgreiingar lagt fram utan administrativ tilråding. I arbeidsdokument 3/16 har fylkesrådmannen tilrådd at følgjande malar kan nyttast til utforming av vedtak:

1. Hovudutvalet tilrår at ei eventuell iverksetjing av utgreidde tiltak på eigen sektor vert realisert i slik rekkefølge og med følgjande beløp:
2. Hovudutvalet gjev følgjande tilråding i høve utgreiing #51 Folkehelsearbeidet:
3. Hovudutvalet tilrår at det uspesifiserte innsparingskravet i 2017 på xx mill. kr vert fordelt slik: Teneste xxxx – xx mill. kr, osv.
4. Hovudutvalet tilrår følgjande omprioritering av alt vedtekne innsparingstiltak: Utgreiing #xx, namn på utgreiing, vert auka/reduisert med xx mill. kr, osv.

2.2 Meir om tverrsektorielle utgreiingar, med vekt på Folkehelse

I samband med omstillingsprosjektet SFJ 2019 er det lagt fram fleire sektorovergripande utgreiingar. Det er lagt opp til at utgreiing # 51 Folkehelsearbeidet bør handsamast i alle hovudutvala. Dette fordi fylkeskommunen sitt folkehelsearbeid femnar om oppgåver som soknar til alle hovudutvala sitt ansvarsområde. I tillegg gjer tannhelsetenesta eit viktig førebyggjande tiltak innan folkehelse, og det er følgjeleg ønskjeleg med ei brei drøfting rundt denne utgreiinga om folkehelse.

Fylkeskommunen har i følgje utgreiing #51 eit innsparingspotensiale på kr 3,3 mill. kr ved å endre innretning på folkehelsearbeidet. Dette inneber mellom anna avvikling av tilskotsordninga for folkehelsekoordinator i 22 kommunar i fylket. Kommunane er blitt varsla om endringa, og det er frå og med 2017 allereie innarbeidd ein reduksjon på 3,100 mill. kr (i gjeldande økonomiplan).

3 ØKONOMISK STATUS

Som følgje av nytt inntektssystem frå 2015 fekk Sogn og Fjordane fylkeskommune ein monaleg reduksjon i det årlege rammetilskotet. Det vart etablert ei overgangsordning på 5 år, samt gjeve ein tapskompensasjon til dei fylkeskommunane som tapte mest på det nye inntektssystemet. Tabellen nedanfor viser Sogn og Fjordane fylkeskommune sin nettoreduksjon i rammetilskotet som følgje av nytt inntektssystem i 2016-kr.

Mill. kr	B-2016	B-2017	B-2018	B-2019
Nytt inntektssystem - endring	-290,6	-290,6	-290,6	-290,6
Overgangsordning - kompensasjon	174,4	116,3	58,1	
Tapskompensasjon	80,4	80,4	80,4	80,4
Netto inntektsreduksjon som følgje av nytt inntektssystem	-35,8	-93,9	-152,1	-210,2

Denne inntektssvikten i kombinasjon med høg lånegjeld, reduksjon i elevtal og svikt i lokale inntekter har gitt fylkeskommunens store økonomiske utfordringar, spesielt frå 2019 og utover.

I arbeidet med å tilpasse oss nye inntektsrammer er det etablert følgjande salderingsstrategiar:

1. Halde fram påverknadsarbeid for å betre eksterne rammeføresetnader
2. Arbeide for å redusere kapitalutgiftene gjennom auka lokale inntekter
3. Gjennomføre netto utgiftsreducerande tiltak på sektornivå (all fylkeskommunal drift)
4. Bruke fondsmidlar til å få balanse på kort sikt
5. Vidareføre kortsiktige tiltak på sektornivå til desse kan erstattast av langsiktige tiltak.

Gjeldande budsjett 2016/økonomiplan 2016-2019 vart saldert i høve desse strategiane. Det er denne økonomiplanen som er utgangspunktet for arbeidet med økonomiplan 2017-2020.

I FT-sak 26/15 «økonomiplan 2016-2019» vart det vedteke mange utgiftsreducerande tiltak på sektornivå som er innarbeidd i økonomiplanen. Vidare vart følgjande vedteke: «Utgreiingar med seinare ferdigstillingsdato skal handsamast som ein del av budsjett/økonomiplanprosessen som vert gjennomført i 2016.».

Med grunnlag i dette har finansutvalet oppfordra hovudutvala til å bidra med prioriteringsarbeidet i høve iverksetjing av strategi nr. 3 «Gjennomføre netto utgiftsreducerande tiltak på sektornivå».

Førebels salderingsskisse, jf. arbeidsdokument 3/16

I arbeidsdokument 3/16, pkt. 2, vart det orientert om dei økonomiske føresetnadane i gjeldande økonomiplan. Vidare i pkt. 8 viste og kommenterte fylkesrådmannen førebels salderingsskisse slik:

	2017	2018	2019	2020
Utg.pkt: Balansert økonomiplan	0,0	0,0	0,0	0,0
Vurdering i a.dok 1: Ingen økonomisk vurdering				
Vurdering i a.dok 2: Ingen økonomisk vurdering				
Vurdering i a.dok 3:				
Reversering av sluttsaldering øk.plan 2017-2019	3,7	-14,8	-40,5	
Teknisk rullering av økonomiplanen				-61,6
Opplæring - justering av ramme - rekneskapsresultat 2015	-5,1	-5,1	-5,1	-5,1
Opplæring - justering av ramme - nye føresetnader	-7,1	6,0	0,7	-4,0
Opplæring - reduksjon i innsparingskrav 2019/2020			4,4	9,1
Lokale inntekter - ny prognose konsesjonskraft	11,0	21,5	26,9	21,4
Kapitalutgifter - reduserte ekstraord. avdrag	-11,0	-21,5	-26,9	-21,4
Kapitalutgifter - auka kostnader		0,8	2,3	4,2
Samferdsle - Sognebåten - mindre innsparing	0,8	0,8	0,8	0,8
Samferdsle - Sognebåten - auka innsparingskrav	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Kontrollutvalet - auka ramme - ny politisk samansetnad	0,2	0,2	0,2	0,2
Ubalanse etter a.dok 3	-8,3	-12,9	-38,0	-57,3

«Førebels salderingsskisse viser at vi førebels har «eit overskot» på 8,3 mill. kr i 2017 aukande til 57,3 mill. kr i 2020. For 2017 og 2018 meiner fylkesrådmannen at det er realistisk å få balanse mellom inntekts- og utgiftsnivået.

I 2019 og 2020 er situasjonen meir usikker, sjølv om salderinga no viser overskot. Dette må sjåast i samanheng med føresetnadane for økonomiplan som fylkesrådmannen har omtalt i punkt 2. Der vert det peika på at over 100 mill. kr årleg i samla inntektsauke/utgiftsreducerande tiltak er svært usikre for oss frå 2019.

På bakgrunn av dette, samt ev. nye føresetnader i m.a. kommuneproposisjonen og tertialrapport 1/16, tek fylkesrådmannen sikte på å gjere ei heilskapleg vurdering av økonomiplanrammene i økonomiplansaka i juni.».

4 GRUNNLAG FOR PRIORITERINGANE

Som grunnlag for prioriteringane vert det generelt vist til framlagt materiale i arbeidsdokument 3/16.

Samledokument av ferdigstilte utgreiingar, samandrag og utgreiingar, følgjer som vedlegg 1 og 2. Sektoren sine spesifikke utgreiingar har utgreiingsnummer 7, 9-13, 17 og 58 og folkehelse har utgreiingsnummer 51.

I tabellen nedanfor er det satt opp kva som er innarbeidd i økonomiplanen i høve salderingsstrategi nr. 3, utgiftsreducerande tiltak på sektornivå:

- Sum vedteke innsparingstiltak etter arbeidsdokument 3/16 pr. sektor
- Ufordelt innsparingskrav pr. sektor.

	2017	2018	2019	2020
Innsparingstiltak øk.plan 2017-2020				
Politisk styring, plan og forvaltning				
<i>Politisk styring og forvaltning</i>	-18,7	-18,7	-30,0	-30,0
Uspesifisert innsparingskrav	-0,1	-0,1	-10,0	-10,0
<i>Plan</i>	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Uspesifisert innsparingskrav plan	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Opplæring	-23,2	-35,0	-60,2	-60,2
Uspesifisert innsparingskrav		-4,5	-25,1	-20,4
Tannhelse	-5,5	-11,0	-11,0	-11,0
Uspesifisert innsparingskrav	-3,2	-8,7	-8,7	-8,7
Næring og kultur	-16,4	-16,4	-16,4	-16,4
Uspesifisert innsparingskrav næring	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Uspesifisert innsparingskrav kultur	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Samferdsle	-49,8	-39,3	-55,3	-55,3
Uspesifisert innsparingskrav	-0,8	-9,7	-16,8	-16,8
Sum sektorinnsparingar	-115,3	-122,1	-174,6	-174,6
Herav attståande uspesifisert innsparingskrav	-9,3	-28,2	-65,8	-61,1

Samla viser tabellen at sektorrammene er redusert med om lag 175 mill. kr frå 2019. Av dette beløpet er det ikkje knytta konkrete tiltak til om lag 66 mill. kr. Utgreiingane som no er lagt fram har som føremål å bidra til å spesifisere dette innsparingskravet på konkrete tiltak.

5 AGENDA 12. MAI

Det er lagt opp til slikt program for den politiske aktiviteten 12. mai:

10:00: Opplæring av folkevalde og fellesorienteringar

  Økonomi/budsjett og kommuneproposisjon 2017 (45 minutt)

  Vidaregåande opplæring i skule og bedrift (45 minutt)

  SFJ 2019 - nye utgreiingar, (60 minutt)

12:30: Lunsj

13:30: Møte i hovudutvala

Det vert elles sendt ut eiga innkalling til 12.05.

Det er vidare lagt opp til slik framdrift i økonomiplansaka:

Dato	Arbeidsoppgåver	Politisk nivå	Adm. Nivå
24.05.2016	Utsending av fylkesrådmannen sitt framlegg til økonomiplan 2017-20		FRM
31.05.2016	Hovudutvala si handsaming	HU	
01.06.2016	Fylkesutvalet si handsaming	FU	
14/15.06 2016	Fylkestinget si slutthandsaming	FT	

6 USPESIFISERT INNSPARINGSKRAV PÅ SEKTORRAMMA FOR 2017

Opplæringssektoren har ikkje uspesifisert innsparingskrav i 2017. Denne delen av bestillinga frå finansutvalet er difor ikkje relevant for hovudutval for opplæring.

7 EVENTUELLE OMPRIORITERINGAR PÅ VEDTEKNE INNSPARINGSTILTAK

Etter fylkesdirektøren si vurdering er det ikkje grunnlag for å endre på prioriteringa av vedtekne innsparingstiltak. Saka vert lagt fram utan tilråding.